

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 154

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 11, 1964

STEV. LXII — VOL. LXII

Senat bo le še končal delo pred konvencijo?

Vodnik demokratske večine v Senatu še vedno ne izkjučuje možnosti, da bi ta le končal svoje delo do demokratske konvencije.

WASHINGTON, D.C. — Vodnik večine demokrat Mike Mansfield iz Montane je dejal, da utegne Senat le še končati svoje delo do demokratske konvencije 22. avgusta. Izgledi za to vendar niso nič ugodni. Cilj bi bilo mogoče doseči le ob razumevanju in sodelovanju od vseh strani. Takega razumevanja trenutno očitno manjka.

Hudo težavo bo Senatu delal nakazilni zakon za pomoč tujini, h kateremu je Senat na pritisk republikanaca Dirksena dodal določilo, naj se odloži za dve leti izvedba odločitve Vrhovnega zveznega sodišča o novi ureditvi volivnih okrajev za državne zakonodaje po načelu "en volivec en glas". Dom je predlog pomoci odobril brez takega dopolnila in ne kaže volje, da bi ga bil pripravljen sprejeti na pritisk Senata. Proti celotni pomoči tujine je posebno sen. W. Morse, ki objavlja celo vrsto predlogov in dopolnil, kar bo seveda debato po nepotrebnem podaljšalo.

Tudi zakonski predlog boja proti revščini v Senatu in Domu je tako različen, da bo vzelo precej časa, predno se bo konferenca obeh sporazumela za skupno besedilo.

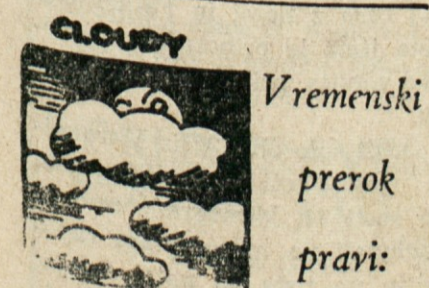
Demokratska konvencija se bo začela v ponedeljek, 24. avgusta.

Boj proti revščini bo nezakonjen šele ta teden

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je sicer koncem preteklega tedna izglasoval zakon o pobijanju revščine, toda dodal mu je toliko novih paragrafov, da mora iti besedilo zakona zopet pred Senat. V Senatu niso pri volji, da bi odobrili vse dodatke. Debatirali bodo o njih ta teden, potem šele bo besedilo prišlo pred skupno kongresno komisijo, ki naj izgleda še vse tiste razlike, ki bodo ostale po debatah tega tedna. Ta postopek bo sicer zavlekel končno glasovanje, toda je do gotove meje posledica sedanjega besedila samega.

Boj o pobijanju revščine še ni namreč dobil prave oblike. Zakonski načrt je bil sestavljen na hitro roko, je bolj zbirka vseh mogočih idej, ki jim manjka organske povezanosti. Zato so pa senatorji in kongresniki tudi tako pridno predlagali svoje dodatke. Prihodnje leto bomo dobili nov zakon, ki bo verjetno ustvaril pregleden načrt o pobijanju revščine, utemeljen na skušnjah prvega leta.

Vsaka oseba ima okoli 44.000 parov genov, nosilcev dednosti.

Vremenski prerok pravi: Oblačno, toplo in verjetnost neviht. Najvišja temperatura 82.

Novi grobovi

Joseph A. Turk

Včeraj je nepričakovano med zajtrkom na Clark Restaurantu na Euclid Ave. umrl 64 let stari, v Sloveniji rojeni Joseph A. Turk, lastnik Ohio Screw Machine Co. in kasneje zaposlen pri Shields Engineering Co. V Ameriko je prišel, ko je bil star 4 leta. Zapustil je ženo Helen, roj. Nance, sinova Josepha in Richarda, štiri vnuki in vnukinja. Bil je brat Jennie Maver, Mary Unger, Jamesa, Anthonyja, Mildred Phillips in Frances Jarose. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 8.45 zjutraj v cerkev sv. Jeroma, kjer bo ob 9.30 pogrebna sv. maša, nato na Kalvarijo.

Joseph Nestick (Nestich)

Po dolgi boleznii je umrl v Veteranski bolnici Joseph Nestick (Nestich), star 72 let, stanujoč na 14503 Darwin Ave. Zapuščica soprogo Anno, roj. Mikovic, hčer Mildred Dougherty, zeta Johna Dougherty, štiri vnuki in vnukinja. Hči Helen Usenik je umrla leta 1950. Rojen je bil v Veliki Gorici na Hrvaškem, kjer zapuščica brata Ivana. Tukaj je bil 52 let. Bil je član Slobode br. 235 HBZ. Zadnji dve leti je bil upokojen, prej je bil zaposlen 51 let pri New York Central železnici. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8.15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na Kalvarijo.

Sev. Vietnam odklonil vabilo Varnostnega sveta

TOKIO, Jap. — Severni Vietnam je uradno odklonil vabilo na razpravo Varnostnega sveta Združenih narodov o položaju v jugovzhodni Aziji, kamor je bil povabljen na predlog Sovjetske zveze ob podpori Francije skupno z Južnim Vietnamom. Po izjavi zunanjega ministrstva Varnostni svet ZN nima "pravice raziskavati spopad" med Združenimi državami in Severnim Vietnamom.

"Edino sonačelnika (Vel Britanija in Sovjetska zveza) in udeleženci konferenci v Ženevi leta 1954 imajo polno pravico raziskati skrajno nevarno dejanje, ki so ga zagrešile Združene države proti Demokratični republiki Viet Nam", pravi poročilo zunanjega ministrstva v Hanoju.

Jeklarne nameravajo povišati cene jekla?

Predsednik L. B. Johnson je izjavil, da bi bilo povišanje v nasprotju s splošnimi koristimi dežele.

WASHINGTON, D.C. — Tako željo imajo že dolgo, toda manjka jim poguma. Še niso pozabili, kako so morale pred par leti popustiti pritisku bivšega predsednika Kennedyja in preklicati že napovedano splošno povprečno zvišanje. Namesto splošnega zvišanja so pozneje postopoma zviševale cene za posamezne vrste jekla.

Sedaj bi jo rade udarile po isti poti. Upajo še vedno na to, da jih predsednik Johnson ne bo motil pri tem poslu. Zato sedaj skušajo širiti glasove, da bo do povišanja prišlo še pred volitvami. Kupci so se takih govoric ustrašili, kajti že precej časa pričakujejo, da bodo cene zvišane. Zato se sedaj pridno zalagajo z jeklom, tako da so jeklarne dobro zaposlene. Sedaj bodo začele kupovati jeklo tudi avtomobilske tovarne za nove avtomobile, kolikor takih nakupov že niso izvršile.

Ali bodo cene zvišale ali ne, ne vemo. Precej gotovo pa je, da jeklarne ne bodo več mogle dolgo izkoriščati tako visok odstotek svojih zmogljivosti, ker jim bo zmanjkalo naročil. Takrat bodo omejile proizvodnjo, morda ravno v zimskih mesecih, kar bodo seveda močno čutili jeklarski delavci.

Deli našega satelita padli na zemljo v Venezueli

CARACAS, Venez. — Venezuelski kmetje so povedali, da so "z neba" padale čudne kovinske stvari, ki jih niso znali dobro opisati. Naše poslaništvo je takoj začelo misliti, da so to ostanki naših satelitov, ki so recimo omagali, prišli zopet v stik z zrakom in tam zgoreli.

Zgodil se včasih, da ne zgornjo popolnoma. V takih slučajih priletijo kosi na zemljo. Poslalo je v dotične kraje strokovnjake, ki so takoj ugotovili, da so to ostanki nekega našega satelita. Iz ostankov pa na prvi pogled niso mogli dognati, katero številko naj bi imel dotični satelit. Preiskave bodo nadaljevali.

Naš varšavski poslanik J. M. Cabot ostal brez počitnic radi Vietnama

WASHINGTON, D.C. — Naš poslanik J. M. Cabot je prišel iz Varšave na svoje redne počitnice, pa mu je državno tajništvo reklo, naj svoje kovčke drži kar pripravljene za takojšnjo vrnitev v Varšavo. Cabot ni namreč samo naš poslanik pri poljski vladi, ampak tudi diplomatska veza s komunistično vlado v Peipingu. Sestaja se namreč redno, toda v dolgih presledkih, s kitajskim poslanikom v Varšavi. To je sedaj edini na pol uradni direktni diplomatski kanal med Washingtonom in Peipingom, ki funkcionira že 10 let.

L. 1958 se je obnesel ob priliki takratne krize radi Formoze. V državnem tajništvu mislijo, da bi utegnil biti koristen tudi sedaj, ako bodo namreč kitajski komunisti pri volji, da se začnejo razgovarjati o Vietnamu in Laosu.

Zaenkrat pa kitajski komunisti ne kažejo nobenega veselja za razgovore. So naročili svojim lastnim in vietnamskim aktivistom in agitatorjem, da morajo organizirati na deželi vse polno velikih protestnih demonstracij, ki vse potekajo "po programu": vsi govorniki napadajo z istimi besedami ameriški imperijalizem, poslušalci jim pa seveda morajo ploskati.

Urugvaj postal važno središče komunistične propagande

CLEVELAND, O. — Velja za pravilo, da imajo tako ruski kot kitajski komunisti svoje glavne centre na Kubi, toda to ne bo držalo za vse slučaje. Policija v Montevideu v Urugvaju je namreč ugotovila, da dobivata kitajsko in rusko poslaništvo ogromno število paketov, polnih tiskanega propagandnega materiala.

Kitajsko poslaništvo dobiva mesečno okoli 850 poštnih vreč rusko pa le povprečno 350. Seveda ni ves propagandni material namenjen samo za Urugvaj, večina ga gre naprej v druge države Latinske Amerike. Teža posameznih poštnih vreč se giblje med 20 in 60 funti. Ker pošiljke spadajo v diplomatsko pošto in diplomatsko prtljago, urugvajske oblasti ne morejo kontrolirati njihove vsebine.

PREMIRJE NA CIPRU LE NEGOTOV, KRATEK ODMOR

Združene države in Velika Britanija sta podprli z vsem svojim vplivom napor glavnega tajnika ZN U Tanta za doseg premirja na Cipru. Včeraj so pristale na premirje vlade v Atenah, Nikoziji in v Ankari, zadnja le pod pogojem, da se ciprski Grki umaknejo iz pretekli teden zasedenih vasi. Makarios je ta pogoj odklonil in na otoku je zopet zavladala negotovost.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Ciprska vlada je v svojem poročilu včeraj o napadu turških letal na Polis govorila o 50 mrtvih in 50 težje ranjenih ter zahtevala nujno sklicanje Varnostnega sveta. Glavni tajnik ZN U Tant je naročil poveljniku čet ZN gen. Timayyi iz Indije, naj ugovori položaj in pošlje poročilo o stanju na Cipru. Dognano je bilo, da je bilo tekom vseh turških letalskih napadov na grške položaje na Cipru mrtvih le 29 oseb, okoli 50 pa ranjenih. Ciprski Grki so govorili o 300 mrtvih in okoli 500 ranjenih. Ko je prišlo poročilo o dejanskem stanju na otoku v javnost, ni ciprska vlada nič več silila sklicati Varnostnega sveta, zato do tega tudi ni prišlo. Glavni tajnik U Tant je ob podpori Amerike in Anglije začel posredovati za premirje, na katerega so končno pristale vse tri neposredno prizadete vlade in obljubile, da bodo sprejele pogoje za premirje, ki jih bo predložil U Tant.

Johnson poslal Harrimana v Belgijo reševati - Kongo

WASHINGTON, D.C. — Vodstvo naše politike do Konga je sedaj od Stevensona in ZN prevzel državni podtajnik Harriman. Zato ga je Johnson poslal v Belgijo, da tam skuša razvozlati novo kongoško krizo.

Nas novi poslanik v Kongu Godley hoče namreč pripraviti Combeja, naj prosi Belgijo za vojaško pomoč, da bi ukrotil upornike v vzhodnih kongoških provincah. Combe je bil takoj za to, toda Belgija se upira temu poslu. Belgijska vlada ima sicer par sto vojakov in oficirjev v Kongu, da tam poučujejo na vojaških šolah, noče jim pa dovoliti, da bi šli poveljevat kongoškim domačim četam na frontah v notranjosti Konga. V Kongu živi namreč še zmeraj nekaj tisoč Belgijcev. Ako bi belgijski oficirji poveljevali kongoškim četam v bojih proti upornikom, bi se uporniki verjetno znašli nad belgijskimi civilisti. Na drugi strani pa Belgija ve, da bi mogla samo ona učinkovito pomagati sedanji Combejevi vladi.

Javnost trdno za L.B.J.

CLEVELAND, O. — Harrisovo povpraševanje javnega mnenja je dognalo, da je 85% ameriške javnosti odobrilo odločen nastop predsednika Johnsona v Tonkinškem zalivu kot odgovor na napad severovietnamskih torpedovk na ameriške vojne ladje.

Goldwater pridno melje vrste naprednih republikancev

WASHINGTON, D.C. — Določil je Goldwater s svojimi pristaji še na republikanski konvenciji surovo odbijal od sebe vse svoje nasprotnike, je sedaj dokaz do njih sladak kot med. To dokazuje vse njegove politične poteze.

Najprvo se je postavil na stališče, da za agitacijo ne potrebuje nobene svoje organizacije, ampak naj ta posel prevzame kar republikanska stranka sama. Zato je postavil voditelje republikanskih strank v posameznih državah na čelo volivne agitacije in pri tem ni gledal, ali so bili do sedaj zanj ali proti njemu. Obvezal se je tudi, da ne bo tekom volivne dobe ukrepal ničesar v njihovih državah brez predhodnega sporazuma z njimi. Da misli zares, je imenoval za zvezo med njimi in njim tričlanski odbor, ki je v njem samo en zastopnik njegove stru-

je, drugi je nevtralec, tretji pa celo nasprotnik. Tako je v to trojko prišel tudi ohajski načelnik republikanske stranke Bliss, ki ima velik ugled v vsej deželi. Goldwaterjevi nasprotniki v stranki čisto potisnjeni na senhwerju na posvet ravno stran.

Da ne bo na sestanku kočljivih debat, je Goldwater že dal nekaj izjav, ki močno spreminjajo njegovo stališče v važnih vprašanjih naše domače in zunanje politike. S tem bo skušal potolažiti tiste, ki so mu na konvenciji očitali diktatorske manire. Na zaupnih sestankih z republikanskimi veljaki je Goldwater tudi razodel, kaj pričakuje od volitev. Naravno, da je prepričan, da bo dobil najmanj 270 volivnih mož, toda za ta cilj Pa., pod pokroviteljstvom guvernerja in glavnega Goldwaterjevega tekmeča na konvenciji W. Serantona. Če bo šlo vse po sreči, bo ta sestanek zopet ustvaril edinstvo v republikanski stranki, sicer ne stoočotnega, pa vendarle tako, da bodo ostali Goldwaterjevi nasprotniki v stranki čisto potisnjeni na senhwerju na posvet ravno stran.

zmago tudi v drugih državah, toda njegov glavni napad bo veljal ravno tem državam. Svojo volivno kampanjo bo uradno začel 4. septembra z velikim shodom v Prescottu, Ariz. Ako bi mu gornjih pet držav dalo 130 glasov, je prepričan, da bo potreben ostanek dobil v malih državah sredi dežele in ob Tihem oceanu.

Da Goldwaterjevi računi niso v republikanskih očeh brez osnovne, se vidi po tem, da se vidni republikanci, ki ne marajo Goldwaterja, umikajo v zatišje. Prvi med njimi, Lodge gre zopet vsaj začasno nazaj v diplomatsko službo, guverner Rockefeller se bo pa brigal samo za republikance v njujorški državi. Oba bosta našla dosti somišljenikov, ki ju bodo posnemali, in tako bo Goldwater postal gospodar v stranki, če že ne tudi gospodar v Beli hiši.

Iz Clevelanda in okolice

Dopolnilo — Pok. Louise Srebernak, o kateri smrti smo poročali včeraj, je zapustila sinove Johna, Franka, Josepha in Stanleya, kot nam je bilo danes naknadno sporočeno.

Piknik — Upokojenci Senklerskega okrožja imajo jutri, 12. avgusta, svoj piknik na SNPJ farmi. Vsi člani in prijatelji vabljeni!

Na obisk pride — Msgr. J. Belej, ki živi sedaj v Rimu, pride prihodnji ponedeljek, 17. avgusta, na obisk v Cleveland, kjer bo stanoval pri Sv. Vidu. Tu bo ostal predvidoma kakih 10 dni in bi rad videl svoje nekdanje znance. Dobrodošel!

Zadušnica — Jutri ob 6.30 bo v cerkvi Marije Pomočnice na Neff Rd. sv. maša za pok. Louisa Kalina ob 4. obletnici smrti.

Jutri ob sedmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Margareto Yartz na 7. dan po njeni smrti.

Molitev — Članice Društva sv. Ane št. 150 KSKJ in Društva Kraljica miru št. 24 SDZ so vabljene nočjo ob osmih v Ferfolijev pogrebni zavod k molitvi za pok. Louisa Srebernak.

V bolnišnico — V St. Luke's bolnišnico je bila pripeljana Mrs. Anna Smrke z 1057 E. 68 St.; morala se je nepričakovano podvreči operaciji. Leži v sobi št. 4030. Vsem se zahvaljuje za pozdrave in voščila.

Mrs. Anna Strekal z 11210 Greenvich Ave., je v St. Vincent Charity bolnišnici, soba št. 443. Obiski so dovoljeni.

Iz bolnišnice — Elizabeth Papez s 7816 Union Ave. se je po 7 tednih vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje vsem za obiske, darila in pozdrave. — Obiski na domu so dobrodošli!

Pozdrave pošiljajo — Frank in Maria Hochevar pošiljata pozdrave iz Lemonta svojim prijateljem in znancom.

Mr. in Mrs. John Jerich pošiljata pozdrave od Medvedjega jezera v Rocky Mountain National Parku v Idaho.

Velik obisk razstave JFK — Spominsko razstavo J. F. Kennedyja v Public Hallu je obiskalo v štirih dneh skupno 94.140 ljudi, več kot kjerkoli drugod v tako kratkem času. Edino v New York City, kjer je bila razstava odprta 12 dni, je imela več obiskovalcev — 96.000. V Chicagu jo je tekom 7 dni obiskalo le 92.000 oseb!

Sam Sheppard operiran

Sama Sheppard so včeraj v Brentwood bolnišnici operirali, ker si je pred več meseci v ječi poškodoval hrbtenico pri nekem sprijemu z nekim sojetnikom. Stisnjen in poškodovan je bil hrustanec med dvema vretenci (disc). Operacija je popolnoma uspela in v 10 dneh bo bolnik bolnišnico že lahko zapustil. — Sheppard je bil kot znano obsojen pred 10 leti umora svoje žene Marilyn na dosmrtno ječo, pa bil iz te izpuščen pod varščino, ko je zvezni sodnik pretekli mesec sodbo razveljavil kot pristransko.

Spominski dan so začeli praznovati leta 1868 po odredbi gen. Johna A. Logana.

Tudi demokratje imajo skrbi

Na videz je v demokratičnih vrstah vse v redu. Vsi politični napovedovalci jim prorokujejo "čisto gotovo zmago" pri novembrskih volitvah. V resnici pa mnogi preskušeni demokratje niso tako prepričani, da se bodo v novembru lahko veselili. Na poti do zmage vidijo veliko težav in skrbi, ki so že pred vrati; jih tem bolj morijo, čim bolj se bliža začetek njihove konvencije v Atlantic City koncem tega meseca.

Konvencija sama bo imela običajno nalogo odobriti volivni proglas in izbrati kandidata za predsednika in podpredsednika.

Postavljanje kandidatov bo najlažja naloga. Proti Johnsonu kot kandidatu za predsednika ne bo resno nastopil nihče. Ravno radi tega bo konvencija tako dolgotrajna, kot je bila republikanska v l. 1956, ko smo vsi vedeli, da bo za kandidata postavljen Eisenhower, za njegovega podpredsednika pa Nixon.

Težave bodo z imenovanjem podpredsednika. Republikanci so zabili klin v vse demokratske račune s tem, da so postavili za kandidata za podpredsednika katoliškega politika Millerja. Ali naj jih demokratje posnemajo ali ne, to je sedaj za demokrate, posebno pa za Johnsona, ki bo pri tem imel odločilno besedo, izredno težko vprašanje.

Ako se Johnson odloči za katoličana, bo s tem pritegnil na svojo stran celo vrsto katoliških volivcev, ki bi drugače verjetno glasovali za Goldwaterja. Med katoliškimi volivci je namreč zelo veliko takih, ki odobravajo Goldwaterjevo stališče v vprašanju civilnih pravic, se pa v drugih točkah ne strinjajo z republikanskim kandidatom. Katoliški kandidat za podpredsednika bi pa na drugi strani sprožil tudi val negodovanja med tistimi volivci, ki so bili že l. 1960 nezadovoljni, ker je Kennedy postavil svojo kandidaturu. Ti volivci se bojijo, da bi se ameriški katoličani utegnili postaviti na stališče, da morata obe glavni stranki na svoji listi obvezno postaviti katoličana za kandidata, ali za predsednika ali za podpredsednika. S tem bi bil protestantski monopol na obe mesti v predsedstvu dokončno pokopan, s tem pa tudi anglosaksonska politična premoč v naši deželi.

Drugo skrb imajo demokratje z besedilom volivnega oklica. Johnson želi baje, naj bo volivna platforma kratka in naj ne uvaja novotarij. Mnogo demokratov se s tem ne strinja. Ako ima Goldwater udarno platformo, bi jo po njihovem mnenju morala imeti tudi demokratska stranka, da ne bi nastal v javnosti občutek, da so se demokratje duhovno spraznili, da so postali votli in ne premorejo nobene nove ideje več.

Na drugi strani bi obširno besedilo proglašalo pomenilo za demokrate veliko nevarnost: treba bi bilo v njem govoriti tudi o takih spornih problemih, kot je bodočnost civilnih pravic, bodočnost naše zunanje politike, bodočnost naše socialne politike itd. Ne bi mogli reči, da je demokratska stranka imela zmeraj srečo ravno v teh problemih; vsaj v zadnjih 4 letih je doživela dosti razočaranj. Kopa nerešenih ali na pol rešenih problemov je zvrhana, dokončnih uspehov ni demokratični režim nikjer dosegel. Ako ne bi bil Goldwater tako konservativen, njegova okolica pa tako reakcionarna, bi lahko hudo in uspešno tolkel po demokratični politiki in njenih posledicah. Johnson bi se menda rad skliceval na gospodarske uspehe demokratskega režima. Uspehi so res vidni, toda od njih so imeli največ koristi ravno tisti volivci, ki Johnsona ne bodo volili, to je: republikanci. Johnson bi se morda rad skliceval za uspehe v socialni politiki, toda volivcem ne more jamčiti, da bo prihodnji Kongres v tem pogledu bolj napreden kot je sedanj, ki je demokratični administraciji zmlichil skoraj vse njene načrte v socialni politiki.

Sestava volivnega oklica dela torej demokratom še večje težave kot republikancem. Stranke v opoziciji zmeraj lažje delajo volivne programe kot one v vladi.

Končno skrbi demokrate še vprašanje verifikacije mandatov delegatov na konvenciji. Republikanci te težave niso imeli, njihovi delegatje so bili vsi tako izbrani, da jim konvencija ni ugovarjala. Pri demokratih je to drugače. V južnih državah so demokratični voditelji nabirali delegate precej samovoljno in tako sprožili več akcij, ki hočejo postaviti neodvisne demokratske delegacije, katere naj konvencija prizna? Ako prizna uradne delegate, bo zadovoljila lokalne demokratske močotce, odbila pa vse napredne in črne volivce na jugu; ako se odloči za neodvisne, bo odbila veliko vplivnih demokratov, zato pa pridobila zaupanje nasprotnikov lokalnih demokratičnih veljakov. V obeh slučajih bo veliko tvegala.

S tem preidemo na največjo skrb demokratske stranke: vprašanje prebežnikov. Na republikanski strani bo

mnogo volivcev, ki so navadno volili republikanske kandidate, sedaj pa bodo volili vsaj demokratskega kandidata za predsednika, na demokratični strani bo pa še slabše: tam bo prebežalo na republikansko stran veliko konservativnih demokratov, ker se ne strinjajo s stranko o civilnih pravicah. Da bo mera nesreče polna: lahko se pripeti, da bodo na demokratični konvenciji govorili in glasovali tako demokratje, ki bodo pozneje ne samo glasovali za republikance, ampak celo zanje agitirali. To sicer pomeni višek politične hinavščine, toda kaj vse se lahko dogaja v politiki? Vsekakor bo strah pred prebežniki igral na demokratični konvenciji vsaj za kulisami važno vlogo in motil običajno demokratsko razpisanost na konvenciji.

Na zunaj seveda potekajo priprave za demokratsko konvencijo kot vsako četrto leto. Ni dosti preprirov o tem, kdo bo kaj na konvenciji. Glavne vloge so že razdeljene v pripravljalnem odboru za konvencijo, glavni govorniki se že pripravljajo na svoje nastope.

Se bo pa zopet ponovila stara igra. Šele po konvenciji bomo izvedeli resnico, kaj vse se je godilo na konvenciji. In to je bilo za njen potek merodajno.

BESEDA IZ NARODA

Višarskim dobrotnikom in dobrotnicam

Cleveland, Ohio. — Menda ga ni Slovenca, ki ne bi poznal višarske Marijine božje poti. Posebno med nami ameriški Slovenci nas je veliko, ki je ne bomo pozabili. Lahko zapišemo, da se višarski Mariji priporočila posebno goreče ves starejši ameriški rod. O tem me potrjuje lep uspeh zbirke za višarsko cerkev, ki je bila med nami tukaj v Ameriki pred nekako pol leta.

Kakor se bodo rojaki spomnili, se je bil novi žabniški župnik g. Marijan Černet, pod katerega oskrbo spada romarska cerkev na Višarjah, letošnjo spomlad obrnil na g. Julija Slapšaka, ki je služil takrat še pri Sv. Lovrenca za kaplana, naj poskusi kaj nabrati za napravo nekaj cerkvenih klopi v višarski cerkvi. Prošnjo žabniškega župnika, ki je po rodu zaveden beneški Slovenec, čeprav ni nikoli hodil v slovenske šole, je g. Slapšak dal naznaniti pri Amerikanskem Slovencu in Ameriški Domovini. Kmalu so začeli prihajati darovi. Skupna vsota nabranih darov je znesla kar par stotakov. Proti pričakovanju veliko. Pisma, ki jih je g. Slapšak dobil ob enem z darovi, so bila polna otroške vdanosti do Marije. Darovi so prišli v glavnem iz rok starejših rojakov in rojakinj, in to prav iz vseh krajev Amerike, koder žive naši ljudje.

Ko je g. Slapšak poslal nabrani denar, je apeliral na žabniškega g. župnika, naj vse stori, da bo na višarski božji poti slovenskim romarjem postreženo v slovenskem jeziku. Zelo prav je storil, da je tako naredil.

Žabniški g. župnik se je za poslani denar ameriškim višarskim dobrotnikom in dobrotnicam toplo zahvalil, zbrano pa nas ter zlasti tudi g. Julija Slapšaka zagotovil, da bo vse storil, kar bo v njegovi moči, da bo za slovenske romarje na Višarjah v dušnopastirskem pogledu vse potrebno v slovenski poskrbljeno. Glede tega imam podpisani vrsto potrdil. Še nikoli v zadnjih letih ni bilo našim slovenskim romarjem na Višarjah tako zelo v vsem ustreženo kot ravno v letošnjem romarskem letu. Slovenski duhovnik jim je bil vedno na razpolago. Velikokrat tudi več, če je bilo tako potrebno. Prav ta mesec bo na gori štirinajst dni za slovenske romarje g. Vinko Zakelj, slovenski izseljenski duhovnik v Belgiji, ki je znan tudi številnim med nami v ZDA in Kanadi. — Po vsem tem hvala najprej vsem, ki so darovali za višarsko Mater božjo, odnosno g. župniku v Zabnicah za tako lepo duhovno oskrbo slovenskih višarskih romarjev. Višarska Mati naj vsem poplača! — Če bi morda kdo rad naknadno še kaj daroval, lahko pošlje na

naslov g. Julija Slapšaka, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Janez Sever

Vladimir Dedijer se je pobotal s Titom

LJUBLJANA, Slov. — Pretekli teden se je v Ljubljani nepričakovano pokazal znani črnogorski komunist, časnikar in politik Vladimir Dedijer. Dedijer ima za seboj zelo pisano zgodovino. Že od mladega je bil zagrižen črnogorski komunist in med redkimi zvestimi prijatelji Milovana Djilasa. Ko se je Djilas sprl z Titovim režimom, mu je Dedijer stal zvesto ob strani, vendar pa v svojih napadih na Titovce ni šel tako daleč kot Djilas. Titov režim ga je parkrat obsodil in posadil za kratek čas v ječo.

Dedijeru se je pa vendarle posrečilo, da je s pomočjo svojih prijateljev v tujini dobil na Harvardski univerzi začasno profesorsko mesto. V tujini se ni politično udeleževal do take mere, da bi obrnil nase politično javnost. To mu je najbrže tudi olajšalo spravo s Titom. Domotožje ga je naglano domov, kjer ga je komunistični režim nastavil kot "znanstvenega svetovalca" na Zavodu za zgodovino v Beogradu. Služba ima očiten značaj običajne sinekure.

Za Beograd ne pomeni njegov prihod nobene senzacije. Vkljub temu, da je star šele 50 let, so ga domači dogodki v Jugoslaviji že prehiteli. Srbska in-

Naše izgube v Tonkinškem zalivu

WASHINGTON, D.C. — Dočim nismo imeli pri prvem spopadu z vietnamskimi torpedovkami nobenih izgub in nobene škode, smo pri drugem spopadu izgubili par bombnikov, par jih večji del naše javnosti prenesetilo, kajti izgube so v odstotkih računane precejšnje, če pomislimo, da se je napadov iz zraka udeležilo le 64 naših letal in da so bili napadi usmerjeni na 5 malih oporišč za rdeče torpedovke, potem pa še na zalogo naftnih derivatov na enem samem mestu.

Poznavalci si te izgube razlagajo tako-le:

Komunisti imajo dobro in učinkovito protiletalsko topništvo, pa tudi dobro izvežbano in disciplinirano artilerijsko osobje. Naša letala so morala operirati pri izredno slabih vremenskih razmerah. Radi nizkih oblakov so morala letati nizko in zelo počasi, postala so lahek cilj za sovražnikovo protiletalsko obrambo. Naš načrt za napad je dalje opustil neko važno mero previdnosti: ni najprvo poslal nad luke in oporišča posebnih letal, ki naj bi uničila sovražnikovo protiletalsko pozicijo. Naši strokovnjaki so tak predhodni napad imeli v mislih. Prevladali so pa končno poli-

teligenca misli danes že na veliko "hušje" stvari, kot so tiste, ki jih je svoj čas zagovarjal Dedijer.

Strah ima tudi na rdeči Kubi res velike oči!

HAVANA, Kuba. — Ko je Castro s svojimi pristaši izvedel, da je naše vojno brodoge kaznovalo vietnamske torpedovke za neprovocirane napade v Tonkinškem zalivu, mu je takoj postalo vroče. Zbal se je namreč, da bi Johnson utegnil pokazati podobno odločnost tudi proti Kubi, kakor hitro se ponudi prva "priložnost". Za priložnost pa poskrbi lahko naša dežela prav vsak trenutek: treba je samo provocirati incident ob meji naše vojaške postojanke Guantanamo.

Tam je po trditvi kubanskih castrovcov takih incidentov zmeraj dosti, kajti ameriški vojniki kaj radi streljajo na kubanske straže zunaj žične ograje. Castro sedaj upa, da bodo komunisti iz Vietnama in rdeče Kitajske primerno odgovorili na ameriške "napade". Ker takega odgovora noče biti, je Castro vsak dan bolj nervozen. Castra posebno skrbi, zakaj Hruščev tako mirno govori, pričakuje več bojevitosti iz Moskve. Ker te bojevitosti ni od nikoder, sumi, da bi ga Moskva zopet lahko pustila na cedilu kot ga je proti koncu kubanske krize v l. 1962.

Bolgarija razlikuje med gospodo in tovariši!

VARŠAVA, Polj. — To žalostno skušnjo so morali napraviti poljski turisti, ki so se šli letos kopat na bolgarsko obalo na Črnem morju. V Varšavi so plačali vse, kar je treba, da bi stanovali in se hranili v prvostvornih bolgarskih hotelih. Mislili so, da bodo temu primerno postreženi.

Ko so prišli v kopališča, so pa imeli gostje z dolarji in drugimi kapitalističnimi valutamami povsod prednost. Poljake je tako ujezilo, da so jim hoteli pobrali domov, od tam pa uradno protestirali pri bolgarskih oblasteh. Bolgari so jih skušali potolažiti s tem, da so jim del plačanih zneskov vrnili, seveda v poljskih zlotih.

Kar precej krvi

Povprečni odrasli človek ima 4 do 6 kvartov krvi, ki tehta od 12 do 15 funtov.

(Nadaljevanje)

Baraga skoraj utonil

Ob 10.45 smo prišli v mesto L'Anse, kjer je bila Baragova misijonska postaja; Father Godina nas je opozoril, da je Baraga v tem kraju učil Indijance hiše zidati in iz tega kraja je odpotoval v najhujši zimi l. 1853 v Detroit, ki je nesel s seboj 1700 listov debel rokopis novega indijanskega slovarja, da bi ga tam natisnili. Iz L'Ansa je hodil peš po snegu s krpami na nogah do severne obale Michiganškega jezera; tam je z osmimi drugimi popotniki najel voznika s štirimi konji in sanji, ki jih je peljal do Green Baya. Vožnja do tja je trajala 3 dni; ko so se bližali Green Bay-u, je led postajal šibkejši ter razpokan, vozilo so čez razpoke, ker je voznik zadrževal, da je led še trden, toda kakšno miljo od brega se je led vdrl in hipoma so bili vsi popotniki, konji in sani v ledeni vodi; eni so plavali, drugi so si s kosom ledu pomagali do trdnjšega ledu; tudi Baraga se je držal na kosu trdnega ledu, pa se ni mogel pognati nanj, ker je imel težek plašč, ki je bil sedaj premočen od vode še težji. Barago je rešil drugi potnik, ki ga je potegnil na trdni led. Potem so izvlekli še konje, ki so bili do vratu v vodi. Bril je mrzel veter, da jim je obleka na telesu zmrznila in da so se le s težavo premikali do svetilnika, ki je bil oddaljen tri milje. Tam so se šele ogreli. Barago je nabolj skrbel rokopis slovarja. Ko je dospel v Detroit, ga je v svoji sobi sušil ter razkladal posamezne liste. Slovarja niso natisnili v Detroitu radi velike zaposlenosti, natisnili so ga šele v Cincinnatiju.

Iz L'Ansa smo se vozili vedno ob vodi ter prišli v mesto Baraga ter v Baragov park, kjer je Baraga ustanovil l. 1843 misijonsko postajo; sedaj je tam samostan kapucinov, ki imajo na vrtu krasen Baragov spomenik iz belega marmorja. Ob 12.30 smo prišli v Hubbell, peljali smo se mimo zapuščenih bakrenih rudnikov, ki jih je mnogo v tem okrožju. Odtod smo se vozili navkreber po divji pokrajini ter končno dospeli v Copper Harbor v popolnoma opustošen kraj. V Baragovem času je bilo tu cvetoče rudarsko mesto, a danes je ostalo samo njegovo okostje, ki plaši samotnega popotnika. Father Brown ga je nazval "Ghosttown". Slovensko preta v l'Ansi "Ghosttown" dobesedno je nesmisel, po smislu pa bi se reklo po naše "Strašigrad". Vozili smo dalje mimo prepadov ter neprodne džungle, nad katero so plavali orli in krugalji; spodaj v džungli je moralo biti nekaj dosti medvedov, kakor so nam pričale puške, ki smo jih videli v

muzeju. Ob 2.00 smo prišli srečno v Eagle Harbor; tu je bila najsevernejša misijonska postaja, ki jo je Baraga obiskoval od leta 1847, ko jo je ustanovil, pa do leta 1853, ko je postal škof. Na vrhu je cerkev sv. Odrdebnika (Holy Redeemer), v kateri smo zapeli dve slovenski pesmi v spomin. Father Brown nam je razkladal zanimivosti; najbolj zanimive so klopi in spovednica. Ob 2.30 smo odšli ter preišli jevali, po kakšnih nevarnih potih je hodil Baraga v svoji gorečnosti, medtem ko se mi sedaj vozimo v udobnih busih. Ob času, ko so obratovali rudniki, je bilo to svetišče — glavna cerkev — za to okrožje.

Vrnili smo se zopet v Marquette, čigar stolnica je največji kras mesta. Krasno je njeno pročelje in krasna sta visoka zvonika, notranjost stolnice je pa temna. To je že tretja cerkev po Baragovi smrti, prejšnji dve je uničil požar; v obeh nezgodah je Baragovo truplo ostalo nedotaknjeno. Ob Baragovem času je stal škof dvorec zraven stolnice, po njegovi smrti so to hišo premestili malo višje in je sedaj privatna hiša, tablica na njej nam pove, da je v tej hiši umrl škof Friderik Baraga 19. januarja 1868. — Baragov naslednik je bil škof Ignacij Mrak in njemu je sledil škof Janez Vertin, ki je bil zadnji slovenski duhovnik ter zadnji duhovnik sploh, ki ga je škof Baraga posvetil v mašnika. Na nasprotni strani stolnice je katoliška šola (High School), ki jo je Baraga postavil. Marquette je lepo, snažno ter največje mesto gornjega Michigana.

Drugo jutro, 8. julija, smo bili v stolnici zopet pri uradno nastavljeni sv. maši, medtem ko sta naša dva duhovnika, Father Godina in Father Cvelbar, maševala spodaj pri Baragovem grobu. Pri darovanju smo zopet zapeli brez orgel slovensko pesem ter še zapeli dve kitici ob koncu maše. Duhovnik pred oltarjem je obstal ter nepremično poslušal, dokler nista bili odpeti obe kitici, potem šele je odšel v zakristijo; ali ni to zelo častno spričevalo za našo slovensko pesem, ki jo je prejela v stolnici v Marquette!

Po maši smo odšli v kripto ter se poslovili od svetniškega škofa; molili smo tam ter se mu priporočali. Father Godina je imel kratek, a zelo ganljiv nagovor, nato je molil za vse one, ki so se priporočili v molitev. Ob koncu smo še zapeli:

Še gori ljubezen,
blažena Gospa,
še si ti Kraljica
našega srca.

Strnili smo se potem v procesijo ter vsak posameznik se je dotaknil tablice nad Baragovim grobom, se pokrival in odšel, da naredi prostor drugim, da pridejo na vrsto.

Zunaj so nas že čakali naši busi; pa sta se približala g. Joseph Stupar ter njegova žena gos. Josipina Stupar, ki sta doma v bližini Trsta. Slovenska pesem jih je privabila, da sta se nam pridružila, govorila sta nekaj časa z nami in Father Godina jima je priporočal, naj veliko molita pri Baragovem grobu.

Odšli smo ob 9.30 iz Marquette proti Sveti Gori, Wisconsin, po cesti 41. Mimogrede smo še pogledali na marquetteške zapore in na tiste, ki notri delajo; imajo čudovito krasen vrt v najlepšem cvetju.

(Dalje sledi)
Ernest Terpin

KANADSKA DOMOVINA

Da bi v slovenskem ponosu našli drug drugega, ker v slovenskem ponosu ni sovrašiva

(Govor na V. Slovenskem dnevu v Torontu 2. avgusta 1964)

Dragi Slovenci!
Odbor za vaš letošnji Slovenski dan me je naprosil, da bi govoril. Občutek imam, da odslej bom velikokrat več in pravzaprav tega porabljam to priliko, da v nekaj besedah poudarim tisto, kar se mi trenutno naši slovenski skupnosti zdi najbolj važno in najbolj potrebno. Slovenski dnevi naj ne bodo samo letni miljni kamni, temveč tudi počivališča, kjer moremo mimo in trezno presoditi, kaj je na naši poti še dobrega ostalo, v čem smo se zveržili in v kaj naj bi položili posebno skrb.

Ne zamerite mi torej, če spremljam nekaj besedo o ponosu. O ponosu, da smo Slovenci in o dolžnosti, ki so s slovenskim ponosom združene.

Nekoč — pred milijoni leti, je Bog ustvaril svet. Iz vroče, goreče gnote, ki jo je božji prst pogljal v vrtenje, je želel ustvariti kontinente, morja in reke, in v svojem neskončnem videanju je videl že v naprej vso zgodovino te velike krogle, ki bo nosila rože, drevesa, živali in ljudi. Videl je že naprej prvi dež, ki bo padal na skrepenelo zemljo, videl prvo prst, prvo seme, prvi poganek, in videl je v naprej prvega moža in prvo ženo.

Prešla so tisočletja in tisočletja, ledena in kamena doba. Počasi se je premikanje gora in voda ustalilo, svet je pričel dobivati svoj obraz, vode svoje struge in plodna zemlja je čakala na svoje oblikovalce. Nekoč je z veliko muko odbil veliki vejo rogovilo, njegov sočlovček jo je vlekel — prvo drevo, najbolj preprost plug, ki je rahljal zemljo. Umrli je prvi obdelovalec zemlje in njegovo telo je obležalo poleg njegovega drevesa. In plast zemlje je prekrila oba.

Pričeli so se trgati rodovi z vzhoda in zahoda, hodili ob strugah rek, ustvarjale so se skupnosti — nekatere od danes do jutri, nekatere za leta dolga. Plemena so se oklenila zemlje, krčila gozdove, se borila z divjadjo, zagoreli so ognji in življenje je pričelo dobivati prvo stalnost. Nastajale so nevidne meje in na točki, ki jo je Bog že od vekomaj videl še na brezoblični goreči masi zemlje, se je naselil Slovan. Tu je moja in tvoja domovina — od vekomaj videna od Boga, kakor

Dolžnost skupnega nastopa za isti cilj, dolžnost oddajati vsaj skromen kulturni novič, da bi se slovenska beseda, slovenska pesem in slovenski običaji med nami obdržali, dolžnost, da bi do vprašanj, ki so življenjsko važna za slovensko skupnost, zavzeli trdno in dostojno stališče, ne da bi pri tem škilili, kaj bo naredil moj sosed in moj prijatelj.

Lahko je živeti brez slovenskega ponosa, mnogo lažje kakor z njim. Če pomislim, da je na stotine takih, ki so ob obisku doma, na ukaz ponižno capljali na razgovor, kakor tako zaslišanje imenujejo doma, se samo čudim, kako smo slovenski ponos mogli zapraviti v petnajstih letih. Če niti v moči kanadskega in ameriškega državljanstva, ki ga imamo in nas brani, ne upamo reči svoj ne, se je zgodila v nas velika in nevarna sprememba, ki se je nihče izmed nas ne upa javno dotakniti, pa jo s tega preprostega odra povem in pribijem:

To ni znamenje slovenskega ponosa! Ni dovolj, da se o slovenskem ponosu govori in piše. Če ga v življenju vsak izmed nas ne upa pokazati v vsakem času, nam je dejansko postal pritiklina, ki jo lahko rabimo ali odvržemo. Če bi nekoč slovenski svobodnjaki ob pritisku grajske gospode delali kot mi danes, bi bili kmalu tlačani. To postajamo mi: tlačani gotovega okolja, tlačani strahopetnosti, hlapčevske obzornosti, tlačani javnega mnenja, tlačani izgovorov in opravičevanj. Vse to ne more prekriti dejstva, da se iz leta v leto bolj oddaljujemo naši največji sili v nas — ponosu, da smo rasli na plasteh zemlje, ki nam jo je Bog od vekomaj odmeril, odmeril prej, preden je skrepenela. Morda bi prišli do pаметi, če bi se mogli prigrebti do sredine zemlje, kjer se še preliva goreča masa, Morda bi ob pogledu na goreče morje doživeli novo stvarjenje sveta, v tistih prvih urah, ko je nad vrtečo, gorečo gmoto plaval samo Duh božji, ki pa je že takrat videl vse gore, vse vode in vse vaše tvoje in moje slovenske domovine.

Morda bi ob tem spoznanju našli in okrepili svoj ponos, morda bi začutili, da brez tega ponosa tudi novim domovinom, katerih državljanji smo, ne moremo ničesar dati.

Naj bi letošnji Slovenski dan dvignil v nas slovenski ponos, naj bi v te veliki čednosti vedno našli drug drugega. Če smo si kdaj nasprotniki v tej ali oni stvari, ne bomo si nikoli sovražniki, zakaj v ponosnem Slovincu tega ne more biti. Predstavljamo plasti svoje ljubljenе domovine pred drugimi enotno, dostojno in spoštljivo. Moč, ki bo izvirala iz te enotne sile, bo počila spet naš ponos in rasli bomo in se krepiji v brk tistim, ki bi radi videli, da bi nas več ne bilo.

Nisem gospod, toda dovolite mi, da v imenu nas vseh, ki smo zbrani na tem prostoru, za zaključek takole prosim:
O Bog, ki si od vekomaj na tej zemlji perišče dal nam za domovino, daj, da jo bomo ljubili in s ponosom, s katerim si nas nanjo privezal, in sprejemali in vršili dolžnosti, ki nam jih ta zveza narekuje in nalaga. Amen.

Karel Mauser
Sonce vedno sije na Ameriko
WASHINGTON, D.C. — Ko sonce na otoku Atu v Aleutih ob Aljaski zahaja v Pacifik, vzhaja na obali države Maine ob Atlantiku.

Iz slovenskega Toronta

V. SLOVENSKI DAN V TORONTU. — Slovenski pevski zbor iz Londona, Ont., poje pod vodstvom g. Podgornika.

V. SLOVENSKI DAN V KANADI

V življenju posameznika, skupin in narodov so deževni dnevi, viharji, a je vedno tudi nekaj lepih sončnih dni, ki dajo moči, da je lažje iti skozi viharje. Tudi za Slovence v Torontu je bil v nedeljo, 2. avgusta, tak lep, sončen dan, ko so obhajali svoj V. Slovenski dan.

UDELEŽBA. — Blagodejen slovenski vpliv pa je daleč presegal meje slov. skupnosti v Torontu. To bi najbolje vedeli povedati udeleženci iz Clevelanda, Ohio, Milwaukee, Ill., Londona, Ont., Guelpha, Ont., Batawe, Ont., Midlanda, Ont., in iz drugih bližnjih krajev. Udeležba na V. Slovenskem dnevu gotovo ni bila manjša kot na prejšnjih ali pri procesijah sv. Rešnjega Telesa. Brez podcenjevanja in pretiravanja — ki ga nekateri tako radi uporabljajo — lahko rečemo, da na število kakih 1500. Vladalo je prijetno razpoloženje. Omeniti je treba nekaj častnih gostov, ki so bili med nami: Dr. Miha Krek, predsednik NO za Slovenijo, s soprogo, pisatelj Karel Mauser z družino, predstavnik slovenskih lazaristov v Kanadi preč. g. J. Kopač in g. S. Boljka, C.M., župnik slov. župnije iz Winnipegja preč. g. J. Mejač, C.M. Pevec slov. kulturnega kluba iz Londona s podpredsednikom g. Lado Stančičem, G. Rozina iz Milwaukee, Ill.

PROGRAM. — Po zunanjih nastopih je V. Slovenski dan nekoliko manj pester kot prejšnji. Odmevala je slovenska pesem, vrstili so se telovadni nastopi in donela je klena slovenska beseda: udarna brez popuščenja, jasna brez olepšavanja, obenem pa pristno slovenska, segajoča do srca in razuma.

V. Slovenski dan je vodil g. dr. P. Klopčič. Program je bil sledeč: 1. Ob po 12h je imel za vse žive in mrtve Slovence sv. mašo preč. g. J. Kopač, C.M., ki je svojo vsebinsko lepo pridigo smiselno lepo vključil v praznovanje. 2. Ob 2h pop. so na prireditveni prostor prikorakali člani in naraščaj STZ. Iz zvočnikov sta zadoneli: O Canada in Naprej zastava slave. 3. Nastop mečkovega pevskega zbora iz Londona, Ont., ki je pod vodstvom g. J. Podgornika zapel: Moja kosa in Bratec vesel vsi. 4. Pozdravni nagovor predstavnika Slov. sveta g. P. Markeža pod naslovom "...da svet si bo svobode svoje." 5. Nastop članov mladečev in naraščaja STZ z vajami na orodju in na tleh, pod srebrnim vodstvom g. inž. F. Grmeka, njegove soproge, g. J. Muhiča in ge. Celarjeve. 6. Med telovadnim nastopom je pozdravil navzoče g. Rozina v imenu Slovencev iz Milwaukee, Ill. 7.

Mnogi so pomagali in mnogi žrtvovali, da je V. Slovenski dan na Slov. letovišču uspel. Vsem, ki so k temu pripomogli, vsem gostom in udeležencem naša topla zahvala s klicem: Na svidenje čez leto dni!

Odbor
Društva Slovencev "Baraga"
"Svoboda ni zastoj"
"Dragi Slovenci, eno prošnjo imam do vas. Očetje in matere, strici in tete, fantje in dekleta, ki leto za letom obhajate te lepe slovenske dneve, povejte vaši mladini, povejte vašim otrokom, da svoboda ni zastoj. Za svobodo, ki jo uživamo v teh deželah, so trdo delali in se znajili rodovi. Zato ne vzemimo te svobode, kot da nam je podarjena, kot da je nekaj, kar pride samo po sebi."

"Sami dobro veste, kako je, kjer vlada kruta sila brez zaščite zakonitega reda, ko zakoljejo očeta, odpeljejo mater pred očmi otrok, onečastijo hčer, pa niti oblasti, kamor bi se človek pritožil, kjer bi iskal pomoči in zaščite."
"Za svobodo je treba delati in to ne prestopa vsak dan iz leta v

leto kot za vsakdanji kruh. Izročite to naročilo tej slovenski mladini, da se bo zavedala, kako dragocena je svoboda, in da je dana samo tistemu, ki si jo trdo prisluži."

(Misli iz pozdravnega govora predsednika NO za Slovenijo dr. Mihe Kreka na V. Slovenskem dnevu v Kanadi.)

Smrt rojakinje v Torontu

TORONTO, Ont. — V sredo, 5. avgusta, je nenadoma umrla tu ga. Angela Šribar, roj. Hodnik, ko se je prav odpravljala na obisk k svojemu bratu dr. Emilu Hodniku, župniku v Almondu ob Rt. 2 v Wisconsinu. Pokojna je zapustila moža Lojzeta, hčerki Marijo, poročeno s Slavkom Erzetičem v Hamiltonu, Ont., in Tjašo, poročeno z dr. Matejem Lenardom v Torontu. Sin Tugomer se je smrtno ponesrečil 1. 1956 v Gradcu. V Ljubljani je zapustila brata Janeza, direktorja na metalurškem inštitutu. Pogreb pokojne je bil preteklo soboto iz cerkve Marije Pomagaj v Torontu.

Slov. tel. zveza je oskrbela večji del programa V. slovenskega dne

Toronto, Ont. — Sedaj že petič, so slovenski narodnjaki v Torontu pripravili dan, ki naj bo praznik naši slovenski pripadnosti, dan posvečen, čeprav v tujini, naši Sloveniji.

Tak dan je vsaj enkrat na leto potreben, že dejstvo, da je pred 5 leti še sodelovalo precej društev, sedaj pa ne, ker jih tudi ni, nam priča, da slovenska stvar v Torontu peša.

Poleg takozvanih cerkvenih organizacij, ki se udeležujejo zgolj na verskem področju in se narodnih dni baje zato ne udeležujejo, in privatnih podjetij, delata le še 2 društvi, ki sta aktivni: STZ in Društvo Slovencev Baraga.

Društvo Slovencev Baraga se udeležuje na narodno-kulturnem področju in je pripravilo Slovenski dan: to je organizacijsko dneva, propagando, govornike, kuhinjo, medtem ko je STZ poleg 4 pesmi pevskega zbora iz Londona izvedla ves program dneva.

Videli smo dolgo vrsto članov, ki so nastopili na krogih, bradlji in drogu. Mladci in naraščaj so pokazali bradljo in drog, mladenke preskok čez konja, starejše pa dvovišinsko bradljo.

Pri članih se je videlo precej napredka, saj so nekateri mladi že v veletočih, lepo se je vrtel Miha Dolenc. Starejša elita kot so Grmek, Celar, Arhar, je pa delala gladko in lepo kakor nekoč na mednarodnih tekmah.

Dvovišinsko bradljo smo prvič sami brez Clevelanda izvajali in smo veseli, da je gladko potekla, dekleta so še vsa zelo mlada, zlasti Lili Abulnar kaže talent.

Mladi so pokazali v začudenje gledalcev, da se da veliko naučiti s treningom in pridnostjo in primernim trenerjem. Zlasti redni tekmovalci letnih tekem so kazali že gibe srednjega razreda in so navdušili množico.

Simbolična vaja "Zdrava bodi domovina", ki sta jo sestavila F. in L. Grmek, spričo malo treninga je že zelo strunna in uglajena. Veliko je rajalnega pohoda in vrtenja, izgleda kot narodni ples ali kolo.

Tako je prav, mladina, le v delu in treningu se kuje vaš značaj, proč z lenobo in pohajkovanjem!

Ves program je topot izvajal telovadni odsek STZ Toronta, Cleveland se nastopa ni udeležil, ker so imeli istočasno blagoslovitev bazena, zato si moramo zares čestitati, da smo tako dobro izpeljali program. STZ odbojka ni prišla do tek-

me za "slovenski pokal", ker izgleda, da zaenkrat nima konkurence, zato drži pokal tudi za letos.

Za drugo leto pa dobro srečo vsem, samo Bog ve, kje in kako bo naslednji Slovenski dan.
STZ Toronto

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Služba

za oskrbnika doma je odprta pri Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Rd. Kličite 481-7094. (154)

Zenske dobijo delo

Delo za žensko

Iščemo žensko za hišno delo, enkrat na dva tedna v Collinwoodu. Kličite KE 1-3219. (156)

MALI OGLASI

Oddamo

Štirisobno stanovanje za 2 osebi, zgoraj, na 4702 St. Clair Ave. Kličite 361-6089. (155)

V najem

Oddamo 5 sob odraslim ali starejšim ljudem na 438 E. 157 St. Kličite 531-8566. (157)

Izvršujemo cementna dela

Dovozne poti, pločnike, brezplačna ocenitev.

JOHN ZUPANČIČ, KE 1-4993

Lastnik prodaja

Colonial hiša, 3 spalnice, blizu cerkve in trgovin, blizu Neff Rd., in E. 185 St., garaža. \$22,500. Kličite 531-3907. (156)

V najem

5-sobno stanovanje z garažo ali brez nje; spodaj zadaj na 1071 E. 71 St. Kličite po 6. pop. HE 1-3095. (154)

V najem

E. 58 St., 4 sobe, zidano postopje; opremljene sobe \$65.00, neopremljene \$45.00. Kličite 881-7138. (158)

Lastnik prodaja

6-sobna enodružinska hiša, južno od Lake Shore Blvd., blizu St. Jerome ali Marije Vnebovzete fare. 3 zgoraj, 3 spodaj, moderna. Kličite IV 1-3461. (158)

Naprodaj

Dvodružinska hiša, 5-4, v dobrem stanju, velika okna, moderna kuhinja in kopalnica, furnezi, garaža, velika trta. 1080 E. 78 St. HE 1-6444. (158)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

Zidan bungalov

Na E. 160 St. severno od St. Clair Ave., v bližini Holmes Ave. je naprodaj lepa zidana hiša s 6 sobami in veliko kuhinjo. Možnost za razširitev! Poldruga garaža s cementnim dovozom. Vse zemljišče lepo urejeno. Cena zmerna. Kličite LI 1-4843 po 4. popoldne. (157)

V najem

Tri neopremljene sobe, krasno dekorirane, oddamo 1 ali 2 zanesljivim, treznem osebam. — Vprašajte na 1176 E. 61 St., spredaj. \$36.00 (xTu-Fr)

Kupim prešo

Kdor ima vinsko stiskalnico naprodaj, naj kliče 361-3674. (155)

Grupna polovanja

z ladjo ali avionom:

• **BOŽIČ:** New York - Ljubljana in nazaj z Icelandic, novi avioni, kombinirano avion do Luxemburga, potem vlak; 12. dec. do 5. jan. US \$369.-

• **Ladijska potovanja** od US \$320 naprej v obe smeri.

• **Ljubljana - Toronto** \$270.20 cena za imigrante.

• **Pošiljke denarja**, bankovci, potni listi in vizumi, notarski posli, prodaja kovčkov.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

258 College Street
Toronto 2 b, Ont.
WA 3-4868 WA 3-4261

Pierre Benoit:

VELIKI JEZ

ROMAN IZ IRSKE

Polkovnik Harvey je nejevoljno zamahnil.

"Ni nas hotel spremljati," je dejal. "Njegovo vedenje je nemogoče. Senator Barkhill-pedro sploh ni prišel. Kje tiči doktor Grutli, ne vem... Naše obveznosti so se s tem podvojile. Pri vseh pravici moram ugotoviti, da moramo mi trije napraviti to, kar bi moralo napraviti sicer šest ljudi. Kaj mislita vidva o dogodkih, gospoda?"

"Mislim," je dejal baron Idzumi, "da so ti mladi ljudje izredno hrabri. Čudim se, da sploh še morejo vzdržati ob tej uri."

"Moje mišljenje je isto," je rekel polkovnik Harvey.

"Mislim," je nadaljeval Japonec, "da bodo dosegli svoj cilj, četudi bodo sedaj premagani. Od danes naprej po teh ulicah ne bo mogel hoditi niti en angleški vojak z dvignjeno glavo. Gospodje, to je moje mišljenje in v tem smislu bom tudi pisal svoje poročilo."

"Dogodki se kopičijo," je menil polkovnik Harvey. "Gospoda, ne smemo se ločiti. Zjutraj sva vas iskala, gospod Gerard, pa vas nisva našla. Dovolite, da vas opozorim, da je za nas vse koristno, ako ostanemo skupaj. Naši trije

glasovi, združeni v enega, bodo lahko preprečili marsikatero surovost zmagovalca nad premaganim. Mnogo upanja, da bi kaj dosegli, sicer nimam, vendar poskusiti moramo."

V hiši na North King Streetu se je ta čas odigravala prav svojevrstna in pretresljiva drama. Dobro srce gospe Hughes, ki je bilo znano dve miljii naokoli, so ljudje dobesedno izrabili. Družina Walsh je dobila mnogo posnemovalcev. Trenutno je bilo v hiši najmanj dvajset oseb, ki so pribežale ali zaradi požara ali pa iz strahu pred krogami iz južnega dela mesta. Zenske so jadikovale, otroci pa kričali. V tej Noetovi barki je hodila uboga gospa Hughes od enega do drugega in tolažila.

Ko nas je zagledala, je pustila svoje slučajnostne goste ter prihitela k meni.

"Gospod Gerard, kaj je z njim?"

"S kom, gospa Hughes?"

"Z Denisom, gospod Gerard z Denisom."

"Lahko vam povem," sem začel, ker nisem hotel mučiti nesrečne gospe, "da je snoči odšel z menoj ven..."

"Vem, gospod Gerard, vem. Sam mi je pripovedoval, ko se je ponoči ob dveh vrnil."

"Torej ste ga videli?"

"Da, videla sem ga. Bil je

ves zmešan. Prišel je ob dveh ponoči. Nosil je še vojaške hlače, saj veste. Preoblekel se je v civilno obleko in odšel, ne da bi mi kaj rekel."

"Ah," sem vzkliknil, "gospa Hughes, bojim se, da je odšel k svojim prijateljem O'Dohertyjevim."

"Kaj?" je dejala.

"Da, gospa Hughes, k O'Dohertyjevim, ki so pri upornikih." Gospa Hughes je zakričala.

"O'Dohertyjevi," je vzkliknila, "ali so tudi oni pri upornikih?"

"Da, gospa Hughes."

Odprija je mala vrata, ki so držala na dvorišče.

"Ali si slišal, Mihael, kaj je povedal gospod Gerard. Tudi oba O'Dohertyjeva sta pri upornikih. In Denis je z njima."

Hodila je po sobi sem in

V blag spomin

PETNAJSTE OBLETNICE SMRTI MOJE LJUBLJENE SESTRE

Mary Strojnik

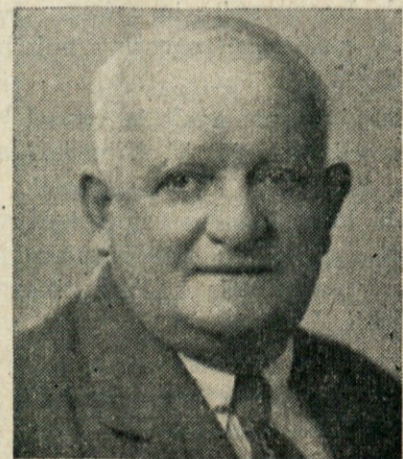
ki je preminula 11. avgusta 1949.

Petnajst dolgih let je že minilo, kar Tebe več med nami ni, ker mirno v grobu tiham počivaš.

Sedaj Ti in Tvoj duh se med nami živi, a kako objokujem in žalujem za Teboj! Zastorj so moje želje te, ker videti Te ne morem nikjer.

Daleč proč od nas pri Bogu večnemu, večni raj uživaš Ti, izprosi za nas Boga, da se enkrat združimo nad zvezdami.

Tvoja žalujoča sestra
ANNA LONGAR
IN DRUGI SORODNIKI.
Cleveland, O., 11. avgusta 1964.

V blag spomin

OB PETI OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAŠ PREBLAGI, NEPOZABNI SOPROG, OČE IN STARI OČE

Anton Perse

Izdihnil je svojo plemenito dušo dne 11. avgusta 1959.

Spomin na Te je naš zaklad, saj vsak od nas Te imel je rad. Pri Bogu zdaj se veseliš a v srcih naših še živiš.

Njegovi blagi duši daj, Bog, svoj nebeški raj!

Zalujoči:
ERNESTINA, soproga
hčeri: MRS. MIMI MARIN in
MRS. ERNESTINA JEVEC
zet LEOPOLD JEVEC
VNUKINJA in VNUK
ter OSTALI SORODNIKI.
Cleveland, O., 11. avgusta 1964.

tja. Popolnoma mehanično je pobrala neke junjo in začela drgniti medeninast svečnik.

"Saj jih bodo vendar vse postreljali, gospod Gerard, postreljali jih bodo."

Slišal sem, kako je na dvorišču jokati stari Mihael.

"Bog je z njimi," je dejal resno polkovnik Harvey.

Na strop je dvakrat potrkalo. Gospa Hughes je odložila svoj svečnik.

"To je gospod Davis! Pozabila sem nanj. Sicer mu je nosil čaj Denis. Le kje je? Ah, moj dobri, dobri fant!"

S tresočimi se rokami je postavila skodelico čaja na pladenj.

Barona Idzumija vsa ta zmešnjava ni nič motila. Sedel je na nizek stol poleg kamina, potegnil iz žepa beležnico in pisal.

Nenadoma se je stresla hiša od silnega potresa. Kričanje otrok je za trenutek prenehalo, takoj pa se je začelo znova še tisočkrat presunljivo kakor prej.

Baron Idzumi je prenehal s pisanjem.

"To je angleško topništvo," je mrmral.

Drugič se je potreslo še strahoviteje kakor prvič. Kri-

čanje je popolnoma utihnilo. Slišalo se je samo besneče tuljenje sosedovega psa.

"To je konec," je dejal polkovnik Harvey.

"S čim vam morem postreči, gospod profesor Gerard?"

Že tretjič sem v treh dneh našel na gospoda Ralpa, ko sem iskal Antiopo. In v tretje me je gospod Ralph pozdravil z istimi besedami.

"Govoriti hočem z grficom Kendale," sem krepko odvrnil, "in povem vam, da me pri tem ne boste več ovirali."

Zasmehljivo me je pogledal.

"Vaši želji bo ustrezno," je dejal. "Pripomnil bi samo, da bi morali tudi vi držati besedo. Polkovniku Harveju ste obljubili, da ne boste sami hodili okrog. Če bi držali besedo, bi sedaj že bili pri njeni visokosti."

"Kako mislite to?"

"Tako, kot sem vam imel čast povedati. Pred dvema urama je prišel po mojem naročilu v North King Street št. 171. neki vojak. Pripeljal je sem polkovnika Harveya, barona Idzumija in celo profesorja Henriksona, ki se je sprava sicer nekam ustavljal. Ni

to vojakova krivda, če vas ni mogel najti doma. Ker sem si mislil, da tudi vi gotovo iščete njeno visokost, sem vas skušal poiskati tu, kjer smo se zadnji torek ločili. Kakor vidim, me moje slutnje niso varale. Toda danes je že sobota, in v teh dneh se je marsikaj spreminilo, gospod profesor. Tudi glavni stan smo morali preseliti. Dovolite mi, da vas povem dem tja."

"Pohitiva!" sem dejal.

"Pohitela bova zares, gospod profesor, kajti če se bova ustavljala na ulicah, bova zamudila."

Se nikdar se mi ni zdelo, da se vodi boj s tako silo kot prav v tem trenutku, ko je bil že skoraj končan. Končan? Tako je rekel polkovnik Harvey že pred štirimi dnevi. Mislili smo, da bo vse končano že naslednji dan. Tako so pa uporniki vzdržali še sto ur.

(Prihodnjic dalje.)

FRANK KOZAR SOHIO

18610 LAKE SHORE BLVD.

nudi dva tedna izredno nizke cene:

mazanje avta . . . samo \$1
pritegnitev zavor samo \$1

Delo garantirano, postrežba točna in dobra.

Se priporoča FRANK KOZAR IN SINOVA

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE BAZLOČNO

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI VSAKIH CEN

365 East 156th Street

KEnmore 1-9411

70 - LET - 70

nudi KSKJ ljubezljivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKA

SLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje: \$15,100,000
Število certifikatov: 47,500

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLISKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi zavarovalnino za onemoglost, poškodbo in operacijo do vsote \$400.00 za članstvo mladinskega in odraslega oddelka.

Ako še nisi član ali članica te mogočne bratske katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

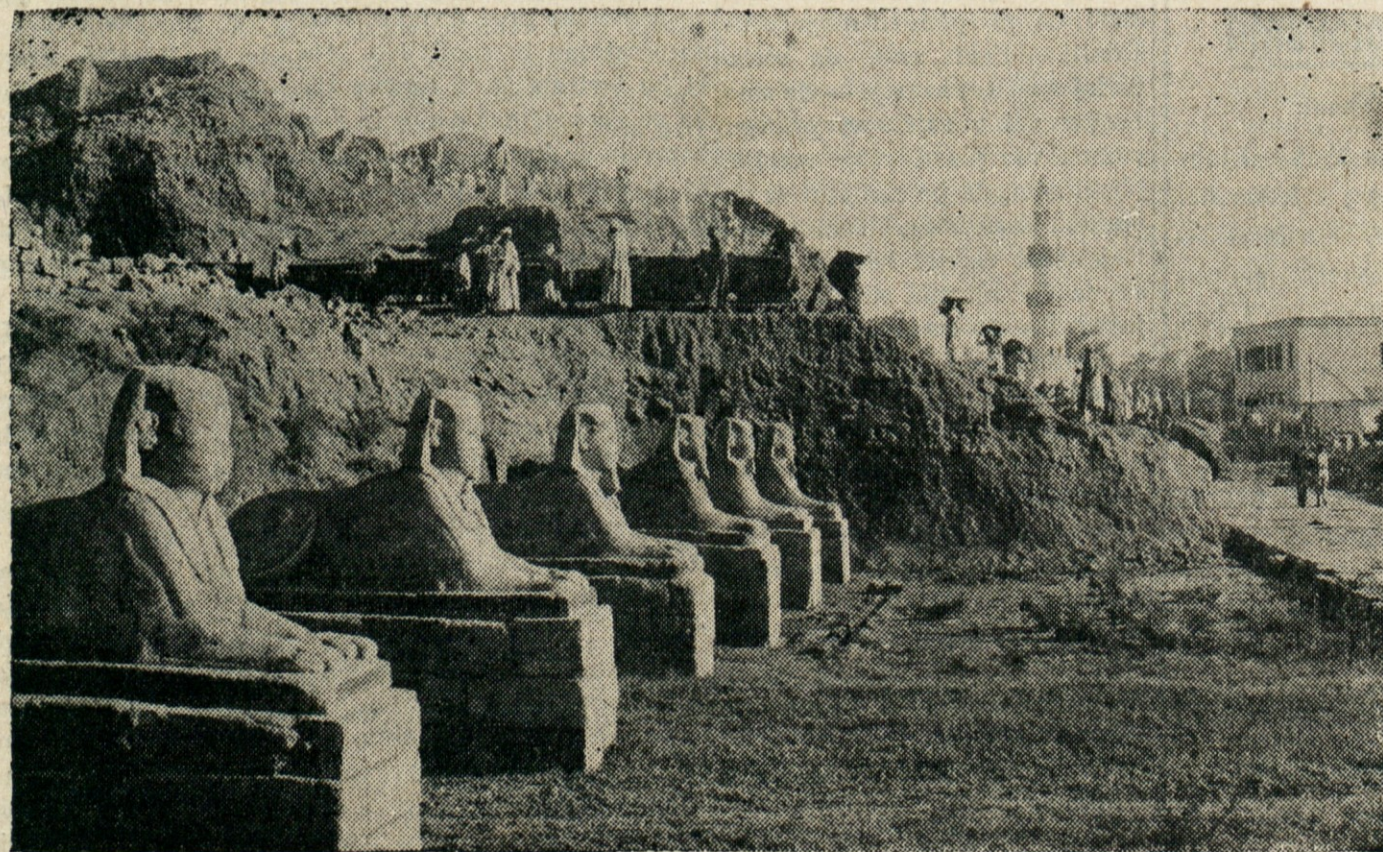
GLAVNI URAD K.S.K.J.

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Illinois

V STARODAVNI OPRAVI — Slika kaže dva člana angleške kraljeve straže pri vaji v starodavnem orožju. Straža se pripravlja na javni turnir, prvi te vrste po več kot sto letih.

CESTA SFING — Pri Luksorju v Egiptu odkopavajo "Cesto sfing", ki so jo zgradili pred nekako 3,000 leti. Ob okoli dve milje dolgi cesti stoji okoli 1,400 sfing, ki so sorazmerno dobro ohranjene, kot kaže slika.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

Cleaning Lady for Friday. Must be good and reliable. \$12 plus carfare. Phone 825-5856. (155)

BUSINESS OPPORTUNITY

LIQUOR STORE and BAR COMBO BY OWNER
Established Business. Fully equipped. — HU 6-9368 (155)

LAUNDROMAT — 10 WESTINGHOUSE UNITS. Also going gas station. For Rent — vacant store buildings, newly remodeled. 669-5027. (156)

TAVERN & LIQUOR STORE — 2 Acres of property on intersect. of Rtes. 66-A & 53. Will sell compl. 2 car gar., business prop., etc. A good mine in centr. of a subdivision. Doing \$11,000-12,000 a month. Selling because of health. Call 739-7049. (156)

GROCERY — BY OWNER. Located on transit street, good neighborhood trade. Well established business. Gd. money maker. 6 rm. apt. in rear. Will sell reas. CL 4-9334. (155)

REAL ESTATE FOR SALE

PALATINE — BY OWNER
3 Bedroom Ranch, full basement, 2½ car garage, ½ acre lot. \$16,900. Clearbrook 3-2415. (156)

BRIDGEVIEW — Sheridan Estates Subd. Improved lots, ranches, b-levels, Colonials, custom-blt. Low dn. pymt. Take Harlem-av. So. to 79th-st., turn W. 2 blks. to Oketa av. then So. to models at 81st-st. Open daily 10 a.m. to 8:30 p.m. or call 458-8385. (157)

BROADVIEW — BY OWNER.
Brick Frame House. 8 large rooms. Full bsmt., S/S, Hot water ht., 2 car garage. — \$21,500. — FI 5-3912. (157)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN & LIQUOR STORE — A Bargain at \$75,000. 2A of property on intersect. of Rtes. 66A & 53. Will sell complete. 2 car gar., business, property, etc. In the contr. of a subdivision. Selling because of health. Call 739-7049. (155)

INCOME PROPERTY — BY OWNER. 4 Yr. Old Bldg., 6 Apts. and Beauty Shop. Ample parking. Zoned for Business. Close to everything. 7509 Southwest Hwy. — 448-3198. (156)

SNACK SHOP FOR SALE — BY OWNER. Vic. South Chicago. Good Established Business. Assume lease. Best offer. 582-1029. (155)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER RETIRING — 6 Rm. Deluxe Brick House nr. 87th and Stony Island. 10 yrs. old. 3 bedrms, 1½ cer. tile baths, dry bsmt., overhead sewer, oil ht., W/W crptg., range, air-cond., 1½ car gar., patio, wide lot, fenced, extras. Nr. everything. Call RE 1-2692 Wkdays aft. 6 p.m. Anytime Sat.-Sun. (155)

HARLEM AND ARCHER AVE. — BY OWNER. Modern 3 flat, Brick and Stone. 2-5½ Rms. 3 bedrms. Cab. kitchen, Cer. tile bath, 1-4 rm. with 2 bedrms. Cab. kitchen, tile bath, Alum. S&S. Baseboard hot water ht. \$39,000. PH. After 6 PM BE 5-0371. (155)

BEAUTIFUL 5 Room Bungalow. NR. 81st & ELIZABETH. House 34 ft. wide on 48 ft. lot. Side drive, 2 car brick garage. BY OWNER. \$26,000. Call: HU 8-1894 from 12 to 5 p.m. (155)

MOUNT GREENWOOD — BY OWNER. 3 bdrm. brk. Cape Cod. New roof, gas ht., alum. S/S, side drive, gar., cycl. fence, shpg., transp., schls. and churches. Call PR 9-2437. (154)

OPEN HOUSE SUN 1-5 BY OWNER. 5 Rm. Brick Res. Lge. lot, 45 x 125. Crptg., tile bath, gas ht., full bsmt., o'head sewers, 2 car brk. gar., side drive w/turn around, beau. landscp. \$21,000. 3614 W. 79th Pl. RE 5-8710. (155)